

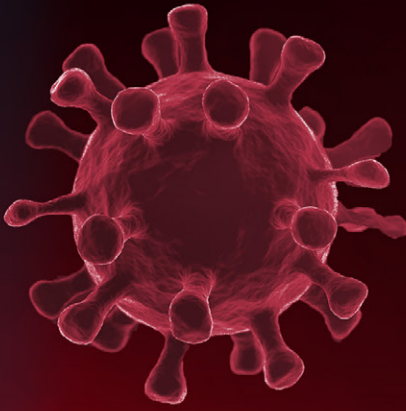
NORMAL

ANLIK

e-ISSN: 2717-7378

DiJITAL DERGi

SAYI:10 KISIM:5

ZENGİN OLMAYAN ÜLKELERİ.. ZOR GÜNLER BEKLIYOR

Pandemi sonrası için **10 ders**

Prof. Dr. Ali Atıf Bir ve Oylum Aksal yazdı.

ZENGİN OLMAYAN ÜLKELERİ ZOR GÜNLER BEKLIYOR

Pandemi sonrası için **10 ders**

Yazanlar: Prof. Dr. Ali Atıf Bir ve Oylum Aksal

Geçen hafta son dönemin popüler düşünürü Yuval Noah Harari'nin 26 Şubat 2021'de Financial Times'da yayınlanan "**Covid'le Geçen Bir Yıldan Dersler**" yazısının çevirisini (1) okudum. Şöyle yazıyordu Harari:

“

2020'de yaşananlarla ilgili tartışmalar yıllarca sürecektir. Ancak tüm siyasi kamplardan insanlar en az üç ana ders üzerinde uzlaşmalıdır.

- Öncelikle dijital altyapımızı korumamız gerekiyor. Bu salgın sırasında kurtuluşumuz oldu, ancak yakında daha da kötü bir felaketin kaynağı olabilir.
- İkincisi, her ülke kendi halk sağlığı sistemine daha fazla yatırım yapmalıdır. Bu apaçık ortada, ancak politikacılar ve seçmenler bazen bir şekilde en bariz dersi görmezden gelmeyi başarıyorlar.
- Üçüncüsü, salgınları izlemek ve önlemek için güçlü bir küresel sistem kurmalıyız. İnsanlar ve patojenler arasındaki asırlık savaşta, cephe hattı her bir insanın vücudundan geçer.

Böylesine küresel bir sistemin iskeleti, Dünya Sağlık Örgütü ve diğer bazı kurumların yapısında zaten mevcuttur. Ancak bu sistemi destekleyen bütçeler yetersiz ve neredeyse hiç politik becerileri yok. Bu sisteme biraz siyasi nüfuz ve çok daha fazla para vermemiz gerekiyor(1)

”

YUVAL NOAH HARARI

Harari'nin yazısının tamamını bitirince dedim ki kendime, bu görüşler yeni değil. Size bugün özetleyeceğim ABD'li ünlü Hint asıllı gazeteci Fareed Zakaria'nın 2020'de çıkan ve o günden bu yana en çok satanlar listesinde yer alan "Pandemi Sonrası Dünya İçin 10 Ders" kitabındaki (2) görüşlerin neredeyse birebir kopyası. İşte Zakaria'nın 10 Dersi'nin özeti ve bazı yorumlarım.

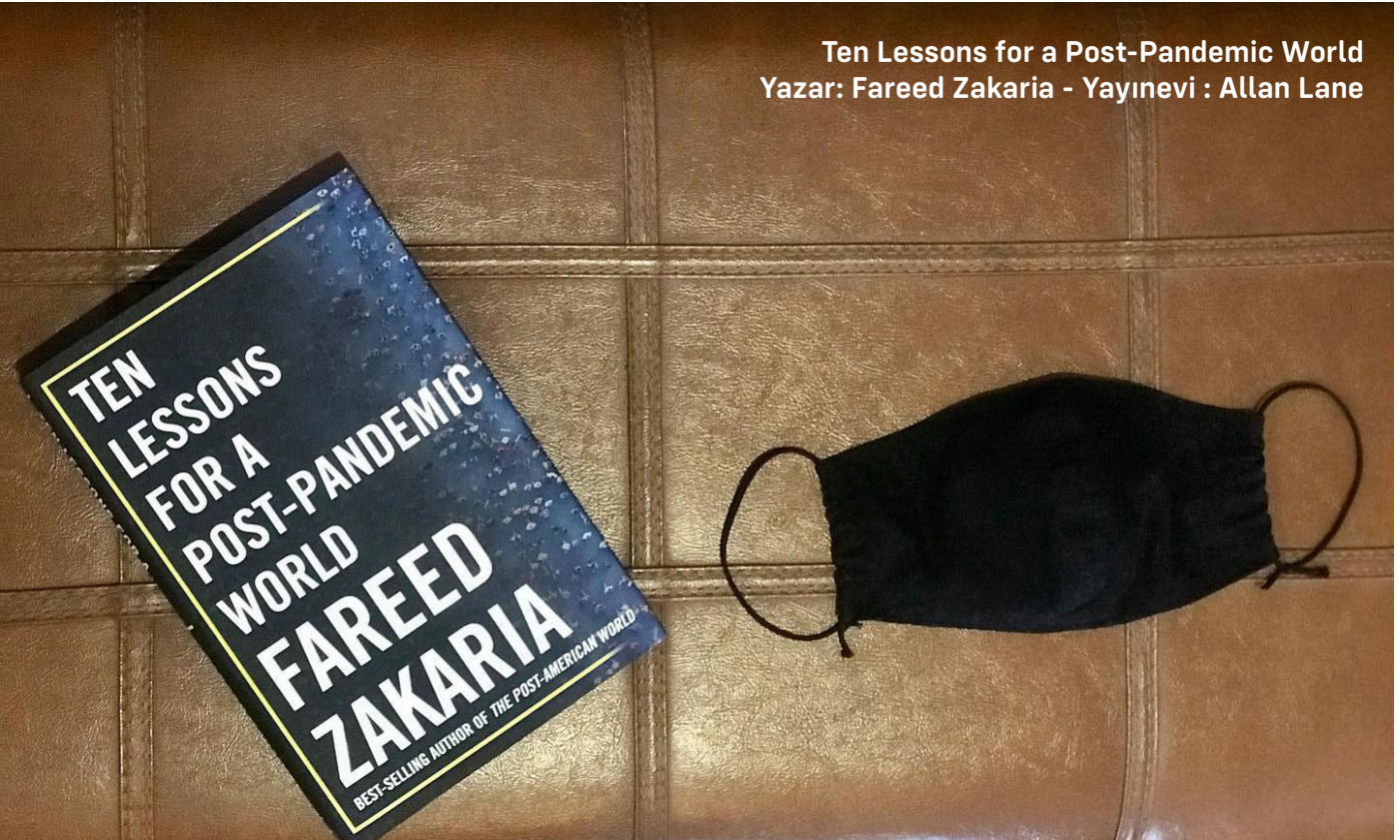
Şöyle başlıyor kitabına Fareed Zakaria;

“

Ülkeler her yıl savunma bütçelerine milyarlar akıtmakta. Ancak yine de her şeyi savunmaya hazır değildik. Kitabım pandemi sonrası dünya hakkındadır, çünkü koronavirüs arkamızda kalmıştır ve biz onun yarattığı yıkımla karşı karşıyayız.

”

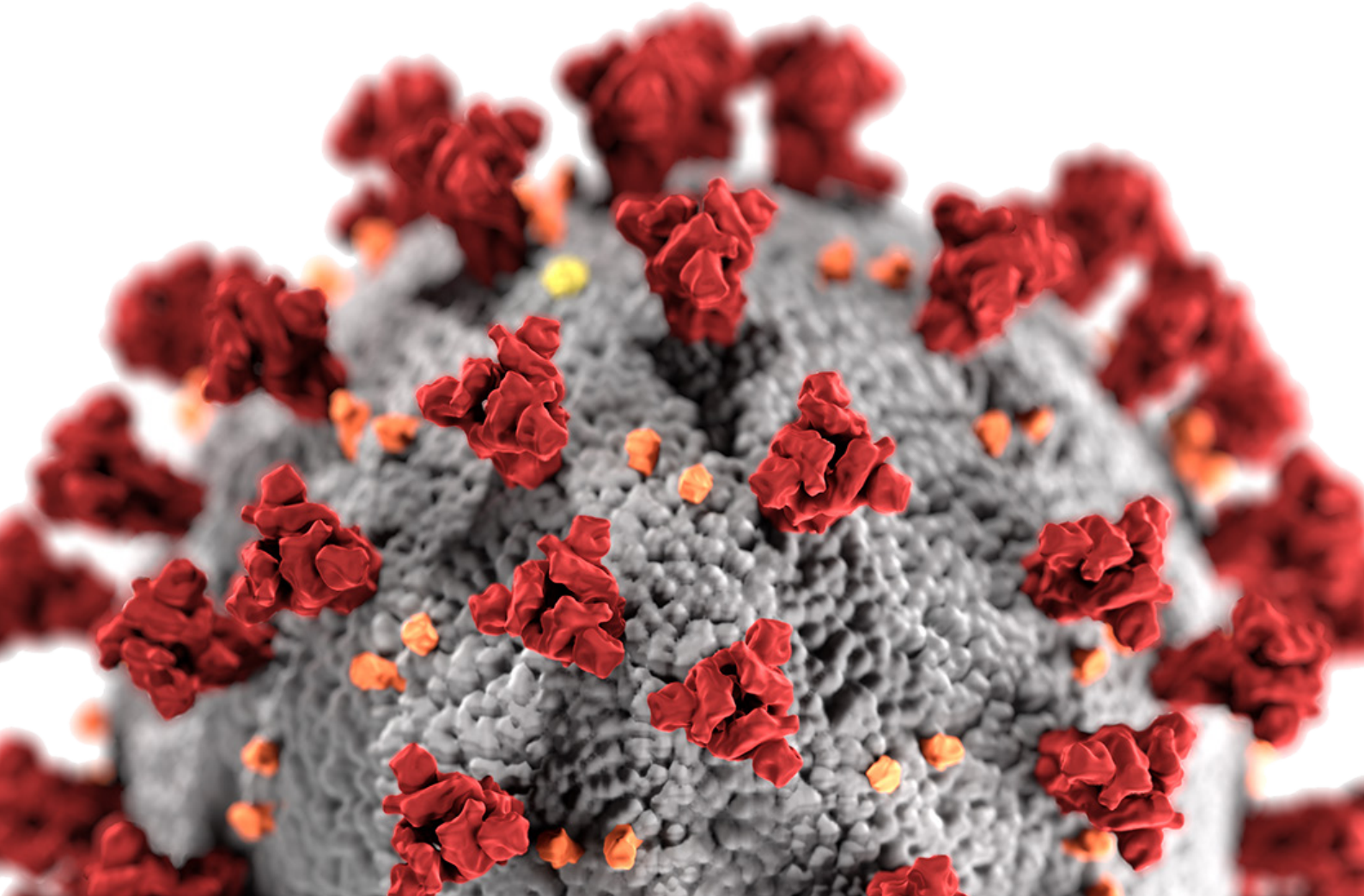
Ten Lessons for a Post-Pandemic World
Yazar: Fareed Zakaria - Yayınevi : Allan Lane

Zakaria'nın kitabının girişindeki bir bilgi çok ilgimi çekti önce onu paylaşayım.

Daha Ocak 2020'nin ayının sonlarında, Alissa Eckert ve ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri'ndeki meslektaşı Dan Higgins, yeni koronavirüsün "halkın dikkatini çekecek şekilde" bir resmini oluşturmakla görevlendirilmişler. Ürettikleri şey, parlak kırmızı sivri uçlu gümüşü bir küre görüntüsü olmuş. Akılda kalıcı ve rahatsız edici imaj olsun istemişler ve kısa bir süre sonra

gazetelerde, dergilerde ve televizyon haberlerinde boy göstermiş bu imaj. Şu anda koronavirüsün neye benzediğini gözünüzde canlandırıyorsanız, ya muhtemelen Eckert-Higgins'in ürettiği resmi veya bunun bir türevi aklınıza geliyordur. "Biraz dehşet verici de olsa bilim dünyası bu imajın ne kadar güzel bir imaj olduğunu tartışıyor" diyor Zakaria. Ve daha sonra sırasıyla korona sonrası için çıkardığı 10 dersi şöyle sıralıyor.

Ders 1 Belaya Hazır Olmak

● İnsanlar daha uzun yaşıyor, daha çok üretiyor ve tüketiyor, yani daha büyük yaşıyor. Daha fazla enerji tüketen ve daha fazla atık ve sera gazı üreten alanlar yarattık. Salgın, doğanın intikamı olarak düşünülebilir. Şimdiki yaşama şeklimiz, hayvan virüslerinin insanlara bulaşması için pratikte bir davettir. Neden hastalıklar hayvanlardan bulaşıyor gibi görünüyor? İnsanlar zenginleştikçe daha fazla et yeme eğilimindedirler. Bu küresel olarak gerçekleştiğinde, etki şaşırtıcıdır: Dünya çapında her yıl yaklaşık 80 milyar hayvan et için kesilmektedir (ve buna balıklar dahil değildir). Ancak bu muazzam talebi karşılamanın çevreye ve sağlığımıza büyük maliyeti vardır.

“

Yarasalar intikamını aldı!

”

● klim değişikliği geniş bir konudur. Ama yarattığımız ekosistem hastalıklar için misafirperver koşullar hazırlıyor. Ayrıca daha fazla toprağı çöle çeviriyor. Biyoterör her zaman karşı karşıya olduğumuz en büyük tehlikedir. Bütün ülkeleri Nükleer silahla suçlarken, biyolojik tehlikeleri gözden kaçıırıyoruz. Oysa, biyolojik silahlar bundan çok daha fazlasıdır. Ucuza ve kolayca üretilip, kolaylıkla saklanabilirler. Nükleer silahlar için başlatılan savaşlar aksine, Biyolojik Silahlar Sözleşmesi, bir avuç insan tarafından öylesine yapılan bir anlaşmadır.

Ders 2

Önemli Olan Devletin
Miktarı Değil Kalitesidir

"The Economist" 1960'tan beri kaydedilen tüm salgınlara bakıldığında, diktatörlüklerin genellikle salgınları kötü yönettiğini buldu. Genel olarak, demokrasiler salgınla daha iyi başa çıkabiliyorlardı. Ölüm oranları daha düşüktü. Ayrıca, Nobel ödüllü ekonomist Amartya Sen, demokrasilerin kısıtlılara diktatörlüklerden daha iyi yanıt verdiğini, çünkü yayılmalarını önlemek için gerekli olan serbest bilgi akışına izin verdiklerini dile getirdi. Oysa, otokrasilerde bilginin yayılması yasaktı ve bilgiye erişim için yapılan baskı bu seçilmiş yetkilileri rahatsız ediyordu. Çin'in başarıya giden tek yolu: tam kilitleme ve kapanma yaklaşımıydı. Diğer ülkeler hastalığı daha az zorlayarak daha etkili bir şekilde yönettiler. Amerika, krizin bazı kısımlarını kötü bir şekilde ele aldı. Evet kabul, salgını göz ardı edip yayılmasını hızlandırdı, ancak sonrasında muazzam bir yardımda bulundu ve halkın krizden en az şekilde etkilenmesini sağlamaya çalıştı. Amerika'nın büyük şirketleri ustaca ayarlandı ve araba üretim hatlarının istendiğinde solunum cihazı fabrikalarına dönüşmesi sağlandı.

“

Tatmin, tüketim yoluyla oluşur ve yaşam tüketimin etrafında oluşturulur, akışkan yaşam tüketilen yaşamdır.

”

~~DEMOKRASİ~~
OT

“

Uzun yıllar boyunca dünyanın Amerika'dan öğrenmesi gerekiyordu. Ama şimdi Amerika'nın dünyadan öğrenmesi gerekiyor.

”

Şu anda Amerika kadar özgür, ancak çok daha yetkin hükümetlere sahip birçok liberal demokrasi var. Zamanımızın acil zorluklarıyla (altyapı, iş eğitimi, iklim değişikliği, halk sağlığı) mücadele ederken, Amerikan hükümetinin bir nesildir başarısız olduğuna dair çok sayıda kanıt var. Covid-19, birçok uyarıdan yalnızca en yenisi, belki de en ciddi olanıdır. Ben büyük hükümetin hayranı değilim. Basitçe hükümetin boyutunu büyütmek toplumsal sorunları çözmek için çok az şey yapar. İyi hükümet, sınırlı güç, ancak açık yetki hatları ile ilgilidir.

Görevlilere özerklik, takdir yetkisi ve kendi kararlarını uygulama yeteneği vermekle ilgilidir. Ülkelerine hizmet etme ve bunu yaptıkları için saygı kazanma şansından ilham alan parlak, özverili insanları işe almayı gerektirir. Bu, bir gecede yaratılabilecek bir şey değildir. Washington, dünyanın rezerv para birimine sahiptir ve trilyonlarca dolar basabilir. Hala gezegendeki en büyük orduyla övünüyor. Amerika, dijital dünyaya hakim olan devasa bir teknoloji endüstrisine sahiptir. Ülkenin geniş iç pazarı, ticaretin ve dış rekabetin birçok baskısını görmezden gelebileceği anlamına geliyor. Ama bunlar koltuk değneği. Ülkeyi destekliyorlar, cezaya çarptırılmamasına neden oluyorlar.

Amerikalılar şimdiye kadar hatalarının gerçek bedelini asla yaşamadılar. Amerika asla çökemeyecek kadar başarılıdır, ancak dinamik ekonomi ve işsiz politikaların gelişigüzel bir karışımıyla birlikte yavaş yavaş aşağıya doğru yönelebilir. Ülke daha dar görüşlü ve daha az küresel hale gelebilir, etkisini ve yenilikçiliği kaybederken, tamamen istisnai olduğu fantezileriyle kendisini teselli edebilir. Uzun yıllar boyunca dünyanın Amerika'dan öğrenmesi gerekiyordu. Ama şimdi Amerika'nın dünyadan öğrenmesi gerekiyor. Ve en çok öğrenmesi gereken şey hükümettir - büyük ya da küçük değil ama iyi bir hükümet.

Ders 3 Sadece Piyasalar Yetmez

Gelecekte zorlu ekonomik rüzgarlarla karşı karşıya kalacağız. Daha derin yapısal değişimleri gerektirecek. Böyle bir büyümenin, en azından gelişmiş dünyada ve öngörülebilir gelecekte yavaş kalması muhtemeldir. Ancak dinamizmi teşvik etmenin ve aynı zamanda fırsatları daha fazla insana yaymanın yolları da var. Uygun şekilde ayarlanmış düzenlemeler, rekabetin özgür ve adil olmasını sağlayabilir. Vergi politikaları, işçilere daha fazla ve sermayeye daha az yardımcı olacak şekilde düzenlenebilir. Hükümetler, bilim ve teknolojiye büyük yatırımlar yapmaya geri dönmelidir. Eğitim ve yüksek eğitimin de bürokrasiyi en aza indirmek ve en iyi eğitimi sağlama hedefine odaklanmak için bu hükümet programlarının yeniden yapılandırılmasıyla el ele gitmesi gereken daha fazla fona ihtiyacı vardır. Buradaki zorluk, vatandaşların bu küresel rekabet ortamını ve teknolojik dinamizmi silahlandırarak - gelişmelerini sağlayacak araçlar, (eğitim ve güvenlik ağları) ile - karşılaşmalarını mümkün kılmaktır. Danimarka gibi Kuzey Avrupa ülkeleri dünyaya açık kalarak halklarını silahlandırırken dinamik, demokratik, güvenli ve adil bir yol bulmuşlardır. Piyasaların şaşkırtıcı derecede güçlü olduğunu ancak yeterli olmadığını anladılar. Destekleme politikalarına ihtiyaç duyduklarını farkettiler. Hepimiz onların en iyi uygulamalarını kendi ulusal gerçeklerimize uyarlamalıyız. Gerçekten alternatif yok.

“

Hükümetler, bilim ve teknolojiye büyük yatırımlar yapmaya geri dönmelidir.

”

“

Onlarca yıl bulaşıcı hastalıkları araştıran Fauci gibi halk sağlığı yetkilileri yerine parti liderlerine ve partizan haber ve analiz kaynaklarına güvendiler.

”

Ders 4

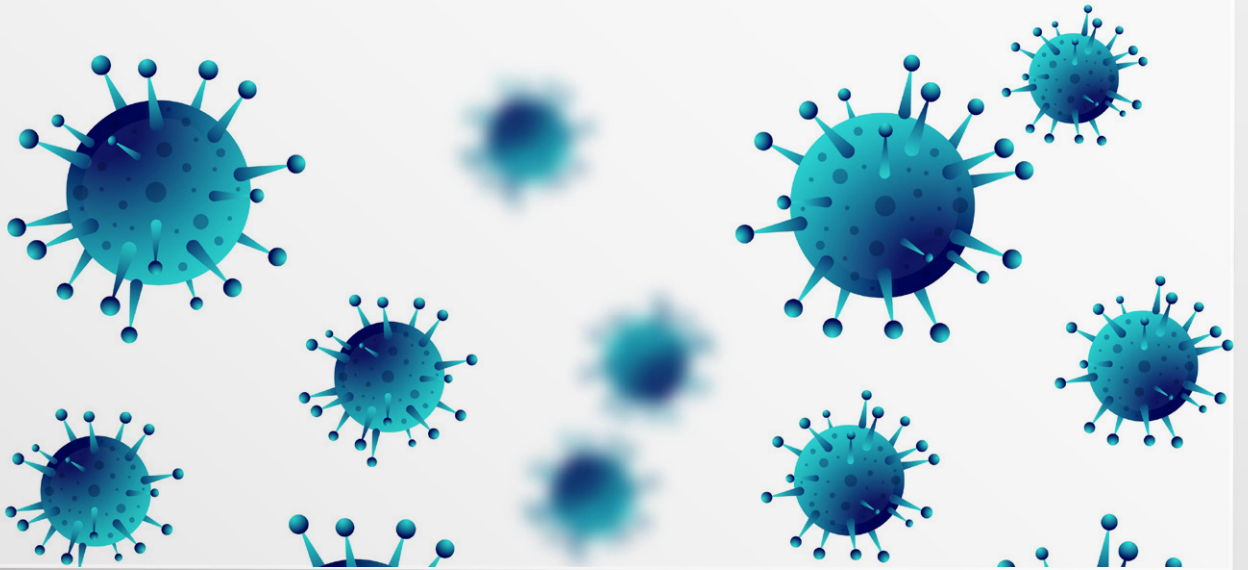
İnsanlar Uzmanları, Uzmanlar da İnsanları Dinlemeliler

Üç siyaset bilimci, Covid-19 sırasındaki davranışları araştırdı. Bulguları çarpıcıydı. Ellerinizi yıkadığınız, başkalarıyla temastan kaçındığınız ya da kendi kendinizi karantinaya aldığınız konusundaki en iyi tahminin nerede yaşadığınız ya da kaç yaşında olduğunuza değil, parti üyeliğinize dayandığını buldular. "Partizanlık, ölçtüğümüz her şeyden daha tutarlı bir davranış, tutum ve tercih öngörüsüdür." O zamandan beri ve çok sayıda başka çalışma da benzer bir sonuca ulaştı. Virüsün ölüm kalım meselesi olduğu konusunda bile, insanlar uzmanların tavsiyelerini politikalarının prizmasından alıyorlardı.

Çernobil faciasının Karadeniz çayı ve fıncığına zarar vermediğini ispat için kameralar karşısında içtiği çayla tarihe geçen eski bakan Cahit Aral.

O nlarca yıl bulaşıcı hastalıkları araştıran Fauci gibi halk sağlığı yetkilileri yerine parti liderlerine ve partizan haber ve analiz kaynaklarına güvendiler. Bu, bazı eleştirmenlerin “cahil seçmenler” hakkında öfkelenmelerine yol açtı, ancak sorun cehalet değil. Sosyal psikolog Jonathan Haidt ve diğerleri, insanların tercih ettikleri bir sonuca varmak için argümanlarını oluşturdukları “motive edilmiş akıl yürütmenin” gücünü vurguladılar. Bazı araştırmalar, çok okuyan ve haberleri dikkatle takip eden “bilgili seçmenlerin” aslında bu tür partizanca düşünenlerden daha suçlu olduklarını ortaya çıkardı. Bu fenomeni inceleyen iki siyaset bilimci Christopher H. Achen ve Larry M. Bartels'in öne sürdüğü gibi, daha uygun olan terim “seçmenleri rasyonelleştirmek” olabilir. Bilgili seçmenler de gerçekleri okur ve tartışmaları takip ederler ama bilgilerini kullanarak önceden var olan önyargılarını haklı çıkarıp ve desteklerler. Kriz şudur: “Bir yönetim şekli olarak, aynı şeyleri öğrenemeyecek ya da bilemeyecek duruma geldik ve bu nedenle tutarlı bir şekilde birlikte hareket edemeyeceğiz.” Günümüzde uzmanları dinlemek, haberleri okumak ve gerçekleri öğrenmek artık tarafsız eylemler değil, daha çok politik anlamlarla yüklüdür.

Pek çok insan için "uzmanların tavsiyesi", yeni yönetici sınıfın yani meritokratların daha büyük bir tahakküm stratejisinin bir parçasıdır. Tüm gelişmiş ülkeler artık bir meritokrasi tarafından yönetiliyor. Okullar, başvuru sahiplerini büyük ölçüde test puanlarına göre kabul eder ve şirketler, insanları çoğunlukla başka türden kimlik bilgilerine göre işe alır ve terfi ettirir. Hükümet, iş dünyası, sanat ve kültür alanlarındaki çoğu liderin üniversite eğitimi vardır ve birçoğunun da yüksek lisans derecesi vardır. Covid bölünmesi aynı zamanda bir sınıf bölünmesidir. Bir düzeyde, bu elitizm karşıtlığı, birçok insanın modern dünyada dolaşırken deneyimlediği güçsüzlük hissini bir yansımasıdır. Uzmanların ve entelektüellerin, bilgi ve gücün anahtarlarını elinde tuttuğu görülüyor. Büyük Amerikalı tarihçi Richard Hofstadter, onlarca yıl önce bu gerçek üzerine düşünerek şöyle yazdı: "Bir zamanlar entelektüellerle, ona ihtiyaç olmadığı için nazikçe alay edilirdi; şimdi onlara çok ihtiyaç duyulduğu için şiddetle kızılıyor."

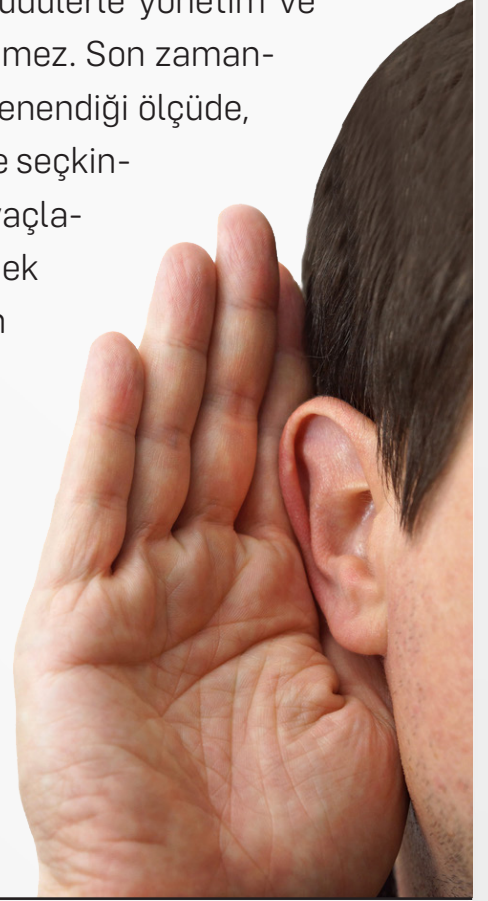

“

Bir zamanlar entelektüellerle, ona ihtiyaç olmadığı için nazikçe alay edilirdi; şimdi onlara çok ihtiyaç duyulduğu için şiddetle kızılıyor.

”

Dünya çok karmaşık bir hal aldı. Bu zamanlarda büyük şirketlerden küçük eyaletlere kadar ulusların işlerini yönetmek için daha fazla uzmana ihtiyacımız olacak, daha azına değil. Bu, kaçınılmaz olarak onları bir tür elit, bilgisi onlan, yetki ve güç veren bir grup yapar. Modern çağda içgüdülerle yönetim ve cehaletin kutsanması gibi bir alternatif düşünülemez. Son zamanlarda - Amerika, Brezilya ve başka yerlerde de denendiği ölçüde, sonuçlar iç karartıcı olmuştur. Ancak uzmanlar ve seçkinler, insanlarla nasıl bağlantı kuracaklarını ve ihtiyaçlarını ön ve merkezde nasıl tutacaklarını düşünmek için daha fazla özen göstermelidir. Meritokrasinin en büyük ahlaki başarısızlığı, toplumdaki yüksek mevcudiyetinizin başarısının sizi herhangi birinden temelde üstün kılmasıdır. Sonuçta, demokrasilerde, en azından halkın istekleri yegane otorite kaynağıdır. Öyleyse, biz bu pandemi ve gelecekteki krizlerde ilerlerken, insanların uzmanları dinlemesi gerektiğini açıklığa kavuşturalım. Ancak uzmanların da insanları dinlemesi gerekiyor.

Öyleyse, biz bu pandemi ve gelecekteki krizlerde ilerlerken, insanların uzmanları dinlemesi gerektiğini açıklığa kavuşturalım. Ancak uzmanların da insanları dinlemesi gerekiyor.

Ders 5 Dijital Hayat

Pandemi sırasında görüldü ki halkın en fazla ihtiyaç duyduğu dijital teknolojiler, halkın kamusal hizmet almada sorun yaşadığı sağlık ve eğitim konuları. Sigorta masrafları ve kamusal hizmet kısıtlılıkları baz alındığında, sağlık sektörü giderek daha fazla dijitalize olarak karşımıza çıkmakta. Bunun başlıca nedenlerinden biri, sağlık sektörünün veri toplama, analiz etme ve yorumlama üzerine kurulmuş olan pozitif bir bilim olmasından kaynaklıdır. Bu noktadan bakıldığında AI programlarının sağlık sektörü için giderek daha büyük vazgeçilmezler olacağı ön görülmektedir.

AI'nın koronavirüse karşı mücadelede tökezlediğini düşünerek söylemek gerekir ki, bu sadece birçok şeyin belirsiz olduğu özel durumlarda gerekli verilerin elde edilmesinin zorluğundan kaynaklıdır. Zamanla, koronavirüs hakkında daha iyi veriler olacak ve onu kullanmanın yenilikçi yolları bulunacaktır. Örneğin, toplu termal taramalar, kamusal alanlardaki büyük kalabalıklar arasında bile olası hastalıkları hızla tespit etmek gibi alternatifleri bize sunabilecektir. Çığır açan tıbbi araştırmalarda yapay zeka etkileyici sonuçlar vermeye devam edecek. Örneğin üç boyutlu haritalamada, Proteinlerin yapı tespiti, yada hasta değerlendirmeleri...

AI'nın koronavirüse karşı mücadelede tökezlediğini düşünerek söylemek gerekir ki, bu sadece birçok şeyin belirsiz olduğu özel durumlarda gerekli verilerin elde edilmesinin zorluğundan kaynaklıdır.

“

**Ancak AI, mantığını açıklamadan,
yapabileceğimizden daha iyi yanıtlar üretirse,
o zaman yapay zekaya tapacağız!**

”

ş imkanlarının azalması çok büyük bir sorundur, ancak bunu çözebilsek bile, AI bizi daha da büyüğü ile karşı karşıya getiriyor: Makineler! Makinelerin kontrolünü kaybedecek miyiz? Peki, bu bilgisayarlar, insanların olduğu gibi bilinçli olacak mı? Ahlakları olacak mı? Russell ne olabileceğine dair güzel bir örnek veriyor: Bir bilgisayardan kanseri bitirmesini isteyin. Şöyle bir bakarak, bunun en kolay yolunun “tüm insanları öldürmek” olduğu sonucuna varabilir. Sonuçta hastalık da yok olmuş olur!

Yapay zeka destekli bilgisayarlar tam birer kara kutudur. Doğru cevaba ulaştıklarını biliyoruz, ancak nasıl ve neden olduğunu bilmiyoruz. Bu, insan yargısına nasıl bir rol bırakıyor. Ancak AI, mantığını açıklamadan, yapabileceğimizden daha iyi yanıtlar üretirse, o zaman yapay zekaya tapacağız!

Ders 6

Aristo Haklıydı,
Biz Sosyal Hayvanlarız.

● İyi bir kamu politikası ile Covid-19 tipi bir salgın sırasında bile şehir hayatını güvenli hale getirilebilir. Yurt dışına bakarsanız, büyük şehirler virüsü şaşırtıcı derecede iyi idare etti. Sağlık ve hijyene yatırım yaptılar ve koronavirüse erken, agresif ve akıllıca tepki verdiler. İyi liderliğe sahip herhangi bir şehir için bu durum kader değildi, sadece yoğunluktur. Salgın büyük şehirlerde karşılaşılan sorunlardan sadece bir tanesidir.

“

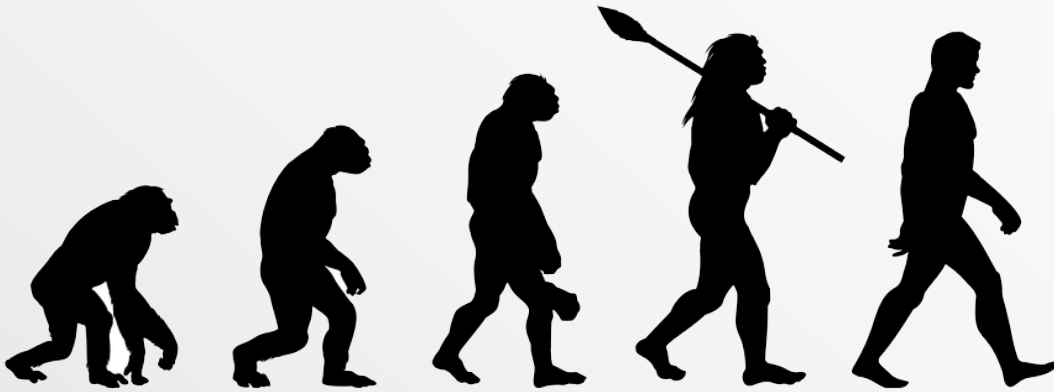
**İnsanlar şehirleri yaratır ve şehirler insanı yapar
- bunlar aynı madalyonun iki yüzüdür.**

”

Pandemi, insanlara birliğin gücünü gösterdi. Siyaset biliminin ilk eserlerinden biri olan ve MÖ 350 civarında yazılan Aristoteles'in "Politika"sı, ilk sayfalarında insanın doğası gereği "sosyal bir hayvan" olduğunu ilan eder. İfade bazen "politik hayvan" olarak da çevrilmektedir. Her ikisi de aynı anlamını yansıtır. Aristoteles, insanların bir şehir dışında kendilerini meşurlaştırılamayacağını açıklayarak, onları kendilerini yalnızca arı kovanlarında -gerçekten- geliştirebilen arılarla karşılaştırır.

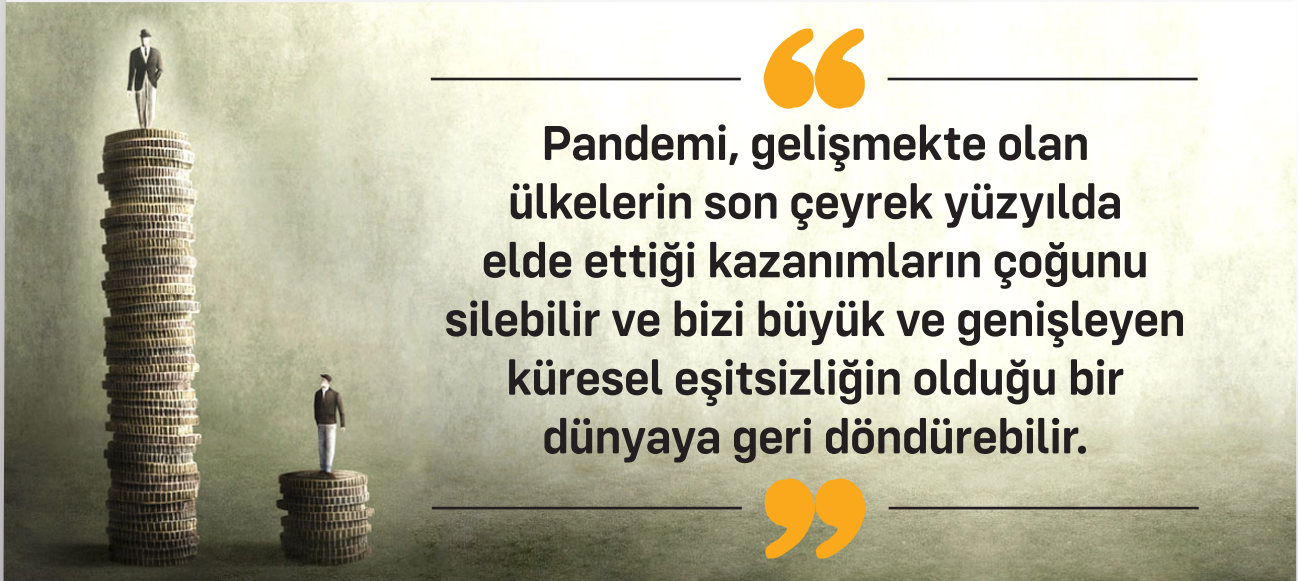
Ona göre insanlar, doğumda tam olarak oluşmadıkları için sıra dışı hayvanlardır. Çevreleri tarafından şekillendirilmeleri gerekir ve onları tam anlamıyla yetişkinler haline getirmenin en iyi yolu şehirdir. Aslında, şehrin temel amacı bizi örnek insanlar ve en önemlisi vatandaşlar haline getirmektir.

Aristoteles'e göre şehirler temelde anıtlar ve parklarla ilgili değildir; insanlar ve onların karakterleri hakkındadır. İnsanlar şehirleri yaratır ve şehirler insanı yapar - bunlar aynı madalyonun iki yüzüdür. Şehirlerimizin felaketlerle karşı karşıya kaldıklarında bile büyüyüp dayanmasının nedeni, çoğumuzun doğal olarak katılım, işbirliği ve rekabete çekilmemizdir. Şehir yaşamı için gereklilikler (iş, arkadaşlık, eğlence, kültür veya yukarıdakilerin tümü) değişiklik gösterir. Ancak bu dışsal nedenlerin altında sosyal etkileşime yönelik derin dürtüler yatmaktadır. Covid-19, burada bir değişiklik yapmayacaktır. Aslında, karantinanın izolasyonu, insanlara bu basit ama derin kavrayışı hatırlatan ters bir etkiye sahip olabilir. Bizler doğası gereği, sosyal hayvanlarız, şehirlerden vazgeçemeyeceğiz.

Ders 7 Eşitsizlik Daha da Kötüleşecek

Pandemi, gelişmekte olan ülkelerin son çeyrek yüzyılda elde ettiği kazanımların çoğunu silebilir ve bizi büyük ve genişleyen küresel eşitsizliğin olduğu bir dünyaya geri döndürebilir. Gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda, nüfusun büyük kesimi her gün kendilerini ve ailelerini beslemeye yetecek olandan daha az para kazanıyor. Dolayısıyla bu durum hükümetleri bir ikileme karşı karşıya bıraktı: Ekonomiyi kapatırlarsa insanlar açlıktan ölür. Açık tutarlarsa virüsten ölür (virus yayılırdı). ABD, Avrupa, Japonya ve Çin'deki ekonomik zarar çok büyük. Ancak darbeyi yumuşatmak için yapılan büyük hükümet harcamalarıyla iyileşecektir. Bu ülkeler, özellikle Amerika, trilyonlarca doları görece düşük faiz oranlarıyla kolayca borç alabilir. Zaten yeterince borçlu olan yoksul ülkeler için durum böyle değil. Ekonomilerini ayakta tutmak için, bu ülkeler dolar cinsinden ve yüksek faiz oranlı krediler almak zorunda kalacaklar. Sonrasında da bu kredileri hızla değer kaybeden para birimleriyle geri ödemeleri gerekecek. Sonunda, muazzam borç affetme programları olmadan, gerçek hiperenflasyon veya temerrüt ihtimaliyle karşı karşıya kalacaklar. Zengin ve fakir ülkeler arasındaki farklar, muhtemelen daha da artacak.

Eşitsizliğin hikayesi sadece uluslarla değil, ayrıca şirketlerle de ilgilidir. Büyüklerin büyüyeceği kurumsal yaşamda, emniyetli ve güvenli alana çekilme, kendini gösterecektir. Söylendiği gibi sermaye bir korkaktır. Salgının ilk aylarında gelişmekte olan piyasalardan 100 milyar dolardan fazla para çekildi. Bu, devam eden bir trendin hızlanmasıdır.

Günümüz ekonomisinde büyük, güzeldir. Büyüklük, şirketlerin zamanımızın küreselleşme ve bilgi Devrimi gibi iki baskın ekonomik eğiliminden yararlanmasına olanak tanır. Volkswagen ve Ikea'nın Çin ve Endonezya pazarlarına girmesi küçük firmalara göre daha kolaydır. Büyük bankalar dünya çapında yeni müşteriler bulabilirken, bölgesel olanlar bulamaz. İnternet, her yerde müşterilerin küçük girişimlere erişimini sağlayan nihai yükseltici olacaktır. Ancak bazı gerçekler var. Daha da büyük gerçek şu ki, internet rekabeti mümkün kılan bir platform olmaktan çok uzaktır. İnternet doğası gereği tarihte nadiren görülen bir ölçekte tekellerin yaratılmasını teşvik ediyor. Örneğin: İnternet, anında fiyat karşılaştırmalarına olanak tanır, böylece müşteriler her zaman mümkün olan en ucuz fiyata satın alabilir. Bu nedenle, sabit maliyetleri büyük gelirlere yayılmış büyük firmalar, küçük firmalara göre daha avantajlıdır. Bugün, belirli bir sektördeki lider şirket rutin olarak pazar payının yaklaşık % 50'sine sahiptir.

“
**Daha da büyük gerçek
şu ki, internet rekabeti
mümkün kılan bir platform
olmaktan çok uzaktır.**
”

Büyükülüğün avantajları internet şirketlerinin ötesine geçiyor. Büyük firmalar daha güçlü kredi limitlerine sahiptir. Böylece, krizleri kolay atlatır. Bölgesel veya küresel markalara ve daha geniş arz ve talep ağlarına sahiptirler. Bazı ekonomiler hızlı toparlanırken diğerleri durgun kalsa dahi, büyük şirketler, bir şekilde, küçük bir yerel işletmenin yapamayacağı büyüme alanlarına odaklanarak avantaj sağlayabilir. Mega şirketler, en büyük nakit akışını elde etmelerini sağlayacak lobici ordularına sahiptir.

Genel olarak, kargaşa ve değişim zamanlarında insanlar yerleşik markaların güvenliğine yönelecekler. Borsa, yıllardır hisse fiyatlarını yükselmeye devam eden en büyük firmaları tercih ediyor. Federal Rezerv'in, Covid krizinden sonra ekonomiye bir "taban" sağlamak için çok çeşitli varlıkları garanti etme eylemi, vahşi riskler almış olanlar da dahil olmak üzere yerleşik oyunculara fayda sağladı.

“

Mega şirketler, en büyük nakit akışını elde etmelerini sağlayacak lobici ordularına sahiptir.

”

Tarihsel olarak ders şudur: artan eşitsizlikler reformlarla ele alınmazsa, devrim kaçınılmazdır.

Pek çok bilim insanına göre yüksek düzeydeki eşitsizlik kötü ekonomik ve siyasi kararların bir sonucudur. Sermaye, en verimli işletmeleri ödüllendirerek teknoloji gezegeninde özgürce hareket etmektedir. Bunun nedeni, teknoloji sayesinde rutin görevlerin dahi giderek daha hızlı, daha ucuz ve insanlardan daha iyi gerçekleştiriliyor olması. Yapay zeka yalnızca değişiklikleri hızlandıracak ve eşitsizliğe katkıda bulunacak. Ancak bu yapısal değişiklikler, eşitsizliğin yükselişine katkıda bulunan tek faktör değildir. Hükümet politikaları da zenginleri desteklemektedir. Pek çok Batı ülkesindeki vergi kanunları sayısız şekilde emeğe kıyasla sermayeyi tercih eder. ABD eyaletlerinin çoğunda "çalışma hakkı" yasalarıyla birçok sendika güç kazanmakta giderek daha fazla zorlanıyor. Tarihsel olarak ders şudur: artan eşitsizlikler reformlarla ele alınmazsa, devrim kaçınılmazdır.

Ders 8

Küreselleşme Ölmedi

“

Her kriz ülkeleri yakınlaştırırken, başka sorunların oluşmasına, ülke içinde sorunlara ve en nihayetinde küresel ayrılmaya neden olur.

”

İnsanlar on yıllardır küreselleşmeyi protesto ediyor ve ölümü konusunda uyarıda bulunuyorlar. Onu kınayan kitaplar, siyasi hareketler ve itirazların çoğu bu sözüm ona korkunç gelgiti tersine çevirme fikrine dayandırıldı. Ama bunu yapan oldu mu? Hayır! Bunu kimse yapabilir mi? Hayır! Salgının ilk haftalarında yazar Zachary Karabell, verileri daha yakından inceledikten sonra, "Muhtemelen, Küreselleşme hakkında zaten bildiklerimizin yeni bir onayını bulduk: Nefret etmek kolay, hedeflemek uygundur ama durdurmak imkansızdır" diye yazdı. Şoklar, ülkeleri fikrî olarak yakınlaştırır. Benzer hamleleri baki kılar. Finansal şoklarda bu daha fazladır. Fakat her kriz ülkeleri yakınlaştırırken, başka sorunların oluşmasına, ülke içinde sorunlara ve en nihayetinde küresel ayrılmaya neden olur.

Covid-19 ve bunu izleyen ulusal karantinalar, ekonomik göstergelerin herhangi bir döneminde olduğundan daha dramatik bir şekilde düşmesine neden oldu. Son kırk yılda dünyayı dönüştüren malların, hizmetlerin, paranın ve insanların serbest akışını tersine çevirmek için bir güçler kümesi bir araya geliyor gibi görünüyordu.

5 milyon uluslararası öğrenci, 270 milyon göçmen, her yıl 1,5 milyar turist gezisi. Bunların hepsi tersine çevrilebilir mi?

Peki bu model çalışır mı? Dünyanın dört bir yanındaki şirketler ürünlerini Amazon, Facebook ve Alibaba gibi platformlarda satıyor ve üretimi, pazarlamayı ve teslimatı geliştirmek için dijital araçlar kullanıyor. Sonuç olarak, dijital ekonomi patlama yaşıyor.

Doğu Asya'dan Afrika'ya kadar dünyanın dört bir yanındaki ülkeler ticaret yapmak ve bağlantı kurmak için daha fazla yol aramaya devam ediyor. Halkınızın yaşam standartlarını yükseltmek istiyorsanız, insanlığın geri kalanından alıp satmanın yollarını bulmalısınız.

Yatırımlar dünyanın her yerine akıyor. Mallar bir grup ülkede üretilir ve daha sonra başka bir ülkede pazarlanır, satılır ve hizmete sunulur. Bazen bir ürün ülkeler arasında beş veya altı kez ileri geri hareket eder. Bilgi anında dünyanın her yerine yayılır. Tüm bunların altında, insanların durmak bilmeyen hareketi var. 5 milyon uluslararası öğrenci, 270 milyon göçmen, her yıl 1,5 milyar turist gezisi. Bunların hepsi tersine çevrilebilir mi?

“

Kısacası,
küreselleşme
ölmedi. Ama onu
öldürebiliriz.

”

Belki de artış oranları yavaşlayacak veya mütevazı bir şekilde geri çekilecektir, ancak küreselleşmeyi ileriye iten o kadar çok yapısal güç var ki, tam ölçekli bir tersine dönme, büyük sonuçları olan büyük bir çözülmeyi gerektirecektir. Bununla birlikte, gevşediğini hatırlamalıyız. Bu, modern tarihte daha önce bir kez oldu ve yine olabilir diye düşünebiliriz. Ancak, tarih tekerrür etmez ama değişir (uyumlanır). Ve yeni bir küreselleşme ve teknolojik değişim çağında yaşarken, uluslararası ilişkilerdeki en eski öykülerden birinin geri dönüşünü görüyoruz. Yeni bir büyük gücün yükselişi ve bunun mevcut hegemonyada yarattığı huzursuzluk. Sert kenarlı real politik, Çin'in yükselişi ve onunla ABD arasındaki yoğunlaşan büyük güç rekabeti ile geri dönebilir. Gezegendeki en büyük iki ekonomi. İki ülke arasındaki karşılıklı bağımlılık seviyeleri göz önüne alındığında, devam eden çatışma zorlayıcı ve maliyetlidir. Nihayetinde, bunun her iki ülkenin ortalama vatandaşı için büyük ölçüde ters etki yaratacağı söylenebilir. Ancak Norman Angell'in keşfettiği gibi, bu olmayacağı anlamına gelmemeli. Kısacası, küreselleşme ölmedi. Ama onu öldürebiliriz.

Gelecekteki uluslararası politikanın şekline baktığımızda, iki kutupluluk kaçınılmazdır. Soğuk savaş bir seçimdir.

Ders 9

Dünya Çift Kutuplu Hale Geliyor

Pandemi Amerika Birleşik Devletleri'nin, kendi iç sistemindeki zayıflıkları vurguladı ve dünya lideri olarak imajını zayıflattı ve hayal kırıklığını besledi. Amerikan kapitalizm ve demokrasi modeli çöküştü. On yıllardır İnternet, dünyanın her yerinden insana daha geniş yollar ve daha acımasız bazı modeller sundu ve Amerikan modelinden geri çekildiler. ABD'de çok daha fazla silahlı şiddet, polis silahlı saldırısı ve diğer gelişmiş ülkelere göre daha çok hapisane mahkumu var. Eşitsizlik belirgin şekilde daha büyük. Çok sayıda insan temel sağlık sigortasından yoksun. İyileşmemiş ırksal ayırım devam ediyor. Hindistan'da büyürken insanlar Amerikan dış politikasını eleştirirdi, ancak yine de Amerikan modelinin en gelişmiş ve dünyada başarılı olduğunu düşünürlerdi. Bu, belkide gücün göz kamaştırıcılığıydı. Bugün, insanlar bu modele çok daha büyük bir şüpheyle ve hatta bazen, evet, acımayla yaklaşıyorlar. Artık Amerika tek ve yegane güç olmaktan çıktı. ABD-Çin bipolaritesi oluştu. Dünya iki ucundan çekilmiş bir fırlıdak gibi dönmektedir. İpler gerildikçe, dünya buna gömülü kalır. Dünya, çok yönlü, çok uluslu küresel bir dünya hayal ediyor ancak şimdilik pandemi sonrası döneceğimiz kalıcı, güçlü, çok taraflı bir dünya henüz yok. Bu nedenle, gelecekteki uluslararası politikanın şekline baktığımızda, iki kutupluluk kaçınılmazdır. Soğuk savaş bir seçimdir.

Ders 10

Bazen en büyük realistler idealistlerdir.

Amerikan egemenliğindeki bir uluslararası düzenin restorasyonu mümkün değildir. Artık dünya çok kutuplu bir dünya değil, ama çok taraflı bir dünya. Bilge liderler, herhangi bir ülke tarafından uluslararası alanda tek başına çok az şeyi başarılacaklarını bilirler. Bu ülke ABD veya Çin olsa bile durum değişmez. Amerika bu yeni çağda çok önemli bir rol oynayabilir. ABD, Lider güç olarak hala gündemi belirleyebilir, koalisyonlar oluşturabilir ve kolektif eylem organize edebilir. Ancak, bu hegemonik rolünden farklı bir rol olur. Washington'un emperyal sınıfı, gerçek bir danışma ve diplomasi ihtiyacına direnebilir. Bu yeni çok taraflılığın avantajları olabilir. Büyük ve küçük diğer ülkeler için daha fazla katılımı esas alabilir, çünkü Brezilya'dan Güney Afrika'ya, Hindistan ve Endonezya'ya uzanan ülkeler uluslararası sistemin küresel karakterini kabul ediyor. İşe yararsa, daha fazla ülkeye daha fazla ses veren uluslararası bir sistem, daha canlı bir demokratik sistemle sonuçlanacaktır.

Kriz doğası gereği küreseldir, zengin ve fakir tüm ülkeleri etkiler. Böyle bir ortamda, herkes bir ölçüde güvende olmadıkça, hiçbiri güvenli değildir.

Çok taraflılık dürtüsü tamamen idealist değildir. ABD, Avrupa, Japonya, Güney Kore ve özellikle Çin, açık, kurallara dayalı bir sistemin parçası olmaları sayesinde ölçülemeyecek kadar çok şey kazanmıştır. Hepsi, hatta Pekin bile, evi yıkmaktansa bu sistemi sürdürmek için her türlü teşvike sahip olacaktır. Rusya daha çok bir oyunbozan, bazen ekmek arayışında kaos tetikleyicidir. Ama, yine de ülke her geçen yıl güçlenmekte ve kendini zamanla daha izole bir halde bulması olasıdır. Hindistan ve diğer yükselen güçlerin çoğu, Çin'in bir kurumlar ve kurallar ağı tarafından sınırlandırıldığı bir sistemi, aynı zamanda onları kısıtlasa bile hoş karşılar. Böyle bir dünyada daha fazla istikrar ve refah bulacakları kesindir. Her şeyden önce, işlevsel çok taraflı bir sistem, ortak sorunları çözme şansı sunar.

Pandemi, birbirine bağlı bir dünyanın risklerini ve fırsatlarını mükemmel bir şekilde göstermektedir. Kriz doğası gereği küreseldir, zengin ve fakir tüm ülkeleri etkiler. Böyle bir ortamda, herkes bir ölçüde güvende olmadıkça, hiçbiri güvenli değildir.

“

Vizyoner bir bakışla işbirliğinin dünyayı değiştirebileceğine inanmak. Bu hayal ürünü değil, sağduyudur.

”

İşbirliği çerçevesine sahip olmanın bir yolunu bulamazsak, sınırsız milliyetçi bir rekabet dünyasıyla karşı karşıya kalacağız. Bunun dünya için sonuçları oldukça yıkıcı olacaktır, ama bunu kimse önemsemiyor. Dünyanın en dinamik ve teknolojik açıdan en gelişmiş iki ülkesi olan ABD ve Çin, uzayın askerileştirilmesinden siber uzayın silahlanmasına kadar, sınırsız bir yapay zekayla silahlanma yarışına girerlerse sonuçları tüm dünya için felaket olabilir. Kesinlikle inşa ettiğimiz yoksulluğu hafifletme ve hastalıklarla mücadele etme için ortak çabalarla küresel ticaret, seyahat ve iletişimin açık bir dünyası gibi kavramlardan oluşan bir dünyanın sonu anlamına gelir.

İnsanlar işbirliği yaparlarsa, tek başlarına hareket ettiklerinden daha iyi sonuçlar ve daha kalıcı çözümler elde edeceklerdir. Uluslar savaştan kaçınabilirlerse, halkları daha uzun, daha zengin ve daha güvenli hayatlar sürecektir. Ekonomik olarak iç içe geçerse, herkes daha iyi durumda kalır. Tennyson'un önceki şiirinin kalbindeki umut, Truman'ın cüzdanında sakladığı umut. Vizyoner bir bakışla işbirliğinin dünyayı değiştirebileceğine inanmak. Bu hayal ürünü değil, sağduyudur.

SONUÇ

Önümüzde birçok gelecek senaryosu var. İçimize dönüp milliyetçiliği ve kişisel çıkarları kucaklayabiliriz ya da bu küresel salgını küresel işbirliği ve eyleme bir teşvik olarak görebiliriz. Daha önce hiç böyle bir yol ayırımıyla karşılaşmamıştık. Bugün dünyaya baktığımızda, ileriye doğru ve hızla ilerleyen trendlerin olduğu açık. Bazılarını tarif etmeye çalıştım. Ekonomik gelişme, her zamankinden daha büyük iklim riskleri yaratıyor. Demografik ve diğer nedenlerle ülkeler daha yavaş büyüyor. Zenginler zenginleşiyor; büyükler büyüyor. Küçükler aynı hızla küçülüyor. Teknoloji o kadar hızlı ilerliyor ki tarihte ilk kez insanlar kendi yaratımları üzerindeki kontrolünü kaybedebilir. Küreselleşme devam edecek, ancak ona karşı olan muhalefet gittikçe yükseliyor. Milletler daha dar görüşlü hale geliyor. ABD ve Çin, oldukça dramatik ve uzun süreli bir çatışmaya doğru gidiyor.

Ancak bu eğilimleri şekillendiren ve değiştiren seçimler yapabiliriz. Yavaş büyüyen, artan doğal tehlikelerle ve artan eşitsizliklerle dolu bir dünyada, her zamanki gibi işimize devam edebiliriz. Ya da şaşırtıcı bir değişim çağında insanları ihtiyaç duydukları beceriler ve güvenlikle donatmak için devasa yeni yatırımlar yapmak için, hükümetin muazzam kapasitesini kullanarak güçlü bir şekilde hareket etmeyi seçebiliriz. Yeni teknolojiler tarafından en çok tehdit edilenlerin çoğunu devreye sokarak 21.yy'a ait bir altyapı inşa edebiliriz. Karbon emisyonlarını, sadece gerçek maliyetlerini yansıtan bir fiyat koyarak sınırlandırabiliriz. Ve dinamizm ve büyümenin yanı sıra direnç ve güvenliğe ihtiyacımız olduğunu fark edebiliriz (Aksi takdirde bir sonraki kriz dünyanın sonu olabilir). Avrupalı liderler, Covid-19'la kendilerinin geldiği yönü gördü. Başlangıçta ülkeleri birbirinden ayıran bir salgın, uzun zamandır aranan daha yakın bir birlik için katalizör olabilirdi. Entegrasyon ve izolasyon arasındaki aynı gerilim tüm dünyada görülebilir.

Pandemi, ülkeleri içe bakmaya yönlendiriyor. Ancak aydınlanmış liderler, salgın hastalıklar ve iklim değişikliği, siber savaş gibi sorunlara tek gerçek çözümün dışarıya, daha fazla ve daha iyi işbirliğine doğru bakmak olduğunu anlayacaklar. Kötü bir şekilde finanse edilen, zayıf bir Dünya Sağlık Örgütü'nün çözümü, ondan uzaklaşması umuduyla geri çekilmek değildir. Onu, daha çok finanse etmek ve ona daha fazla özerklik vererek bir acil sağlık durumunda, gerekirse Çin'e veya ABD'ye karşı koyabilmektir. Artık, hiçbir ülke tüm dünyayı organize edemez. Kimse bunu istemiyor. Haliyle; geriye sadece kaos, soğuk savaş veya işbirliği olasılıkları kalıyor. Eleştirmenlerin iddia ettiği gibi, gerçek uluslararası işbirliğinin bazı kolektif karar alma unsurlarını gerektirdiği doğrudur. Kulağa uğursuz gelse de, aslında ülkelerin her zaman yaptığı şey budur. Uluslararası telefon görüşmelerinden hava yolculuğuna, ticarete ve fikri mülkiyete, kloroflorokarbon emisyonuna kadar her şeyi düzenlediğimiz mekanizmadır.

Gelecekte de hayatta kalacaksak, işbirliği kesinlikle bize çatışmadan daha çok yardımcı olacaktır. Elbette trendler önemlidir. Teknolojik güçler, ekonomik gerçekler ve biyolojik zorunlulukların tümü, bir kişinin neler yapabileceğinin parametrelerini belirler. Karl Marx, "İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yazarlar, ancak bunu istedikleri gibi yapmazlar. Bunu kendi seçtikleri koşullar altında değil, önceden var olan, geçmişten verilmiş ve aktarılan koşullar altında başarırlar." demiştir.

“

Bu nedenle en bilge liderler tarihi anlamaya, işyerindeki daha büyük güçleri değerlendirmeye ve insan eylemi için ne kadar yer olduğunu belirlemeye çalışır. Fırsatı değerlendirmek ya da heba etmek, elimizdedir!

”

Prof. Dr. Ali Atıf BİR

1991'de doktor, 1993'de doçent, 1998'de iletişim profesörü oldu. Devlet ve vakıf üniversitelerinde 35 yıl çalıştı, merkezlerde, bölümlerde, fakültelerde, başkanlık, müdürlük, dekanlık yaptı. Lisans, yüksek lisans, doktora, düzeyinde reklam, halkla ilişkiler, iletişim araştırmaları, reklam araştırmaları, strateji, yaratıcılık, kampanya yönetimi, ikna dersleri verdi, Çok sayıda araştırma ve doktora tezi yönetti. Özel sektörde çok sayıda firma, marka ve STK ile proje yürüttü, danışmanlıklar yaptı. 2015 yılında emekli oldu, hala Bahçeşehir Üniversitesi'nde doktora dersleri veriyor, öğrencileri ile araştırma projeleri yürütüyor. İşletmelere danışmanlık yapmaya devam ediyor. 2015 yılında AABİR yayıncılık şirketini kurarak The Kitap, The Roman, The Çocuk markaları ile yayıncılık sektörüne

girdi. Halen ileri düzeyde uzaktan ve örgün İletişim ve İşletmecilik eğitimleri verecek, araştırma projeleri yürütecek İşletmeci ve İletişim Bilimleri Enstitüsü'nün kuruluş çalışmalarını sürdürüyor.

Oylum Aksal

Ben Oylum Aksal Abacı, 1985 Edirne doğumluyum. Edirne 1'liği ve Türkiye derecesiyle lise öğrenimime başladım. 2003'te şeref öğrencisi olarak mezun oldum ve burslu olarak Endüstri Mühendisliği bölümünü kazandım. 2007'de Çankaya Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun oldum. 2011 yılında Bahçeşehir Üniversitesi'nde yüksek lisansımı tamamladım. Yüksek lisans tezim sayesinde, hocalarımla aracılığıyla İngiltere'de özel bir kuruluştan burs aldım ve bir yıl kadar burada çeşitli üniversitelerde "misafir araştırmacı" olarak görev aldım. 2003'ten beri Türkiye ve dünyada çeşitli üniversiteler ve kuruluşlarda proje ve araştırma asistanı olarak görev almaktayım. Uzun yıllar çeşitli Avrupa Birliği projelerinde araştırmacı ve proje yöneticisi

olarak görev aldım. Türkiye ve dünyada farklı üniversitelerde yetenek ve başarı burslarım bulunmaktadır. Çalışma alanlarım tüketici davranışları, proje yönetimi, istatistiksel model ve algoritmalarıdır. Halen Bahçeşehir Üniversitesi Reklamcılık ve Halkla ilişkiler Bölümü'nde doktora eğitimime devam etmekteyim.

Yönetimde, eğitimde, araştırmada

**Bilimi seç,
kanıta bak!**

YENİ AKADEMİ, YENİ ANLAYIŞ: İLETİŞİM VE İŞLETME BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ (İBE)

Marka yönetimi, pazarlama, istatistik, mikro MBA ve medya planlama konularını kapsayan dersler **İBE'de*** başladı!

Eğitimler, "derinlemesine anlat, yaptır ve öğret" mantığıyla işleniyor. Offline, online ve hibrit olarak derslere katılım mümkün..

İBE bir üniversite titizliğinde danışmanlık hizmetleri ve araştırma modellemeleri sunuyor; işletmeleri/markaları değişime hazırlıyor, büyüme programları uyguluyor,

krizlerini çözmek için yöntemler öneriyor ve satışlarını artırmak için projeler geliştiriyor.

Yönetici ya da yönetici adaylarından günceli yakalamak isteyen profesyonellere ve sektöre adım atmak isteyen yeni mezunlara kadar herkesin yararlanabileceği dersler, webinar'lar, sertifika programları mevcut. **İBE** kampüsü birlikte proje üretmek isteyenler için de bir buluşma noktası...

STK'LARA ÜCRETSİZ EĞİTİM: ÖNCE VİCDAN!

Türkiye'nin sosyal sorunlarını çözmesi için STK'lara büyük iş düşüyor. Ancak birçok STK yönetim ve iletişim sorunlarıyla boğuşurken temel hedeflerine odaklanamıyor. **İBE "Önce Vicdan"** ismiyle STK yöneticileri ve sosyal girişimlere yönelik, Stratejik Yönetim ve İletişim Yönetimi eğitimlerini ücretsiz vererek onları güçlendirmeyi amaçlıyor.

NİSAN - MAYIS DÖNEMİ EĞİTİMLERİ:

DİJİTAL PAZARLAMA

Pazarlama bakış açısında dijitalin nasıl bir yer bulacağını göstermeyi amaçlayan eğitim; dijital pazarlamanın temelindeki teorilerden başlayıp iş hedeflerini gerçekleştirme amacıyla strateji, fikir geliştirme ve dijital medya planlaması oluşturup uygulayabilecek etkili bir dijital pazarlama yaklaşımını teorik ve uygulamalı olarak öğretecek. Hocalarımız: Nevgül Anbarlılar ve Serbay Arda Ayzit.

Başlangıç tarihi: 19 Nisan Salı

**Müşteri Mutluluğu
ve Mutsuzlukların
Yönetimi**

**Prof. Dr.
Gülfidan
Barış**

MÜŞTERİ MUTLULUĞU VE MUTSUZLUKLARIN YÖNETİMİ

Bu eğitim hem stratejik anlamda hem de operasyonel anlamda müşteri mutluluğu, şikayet yönetimi ve mutsuzlukların yönetimine dair sizi donanımlı hale getirmeyi amaçlıyor. Misafir hocamız: Prof. Dr. Gülfidan Barış.

Başlangıç tarihi: 26 Nisan Pazartesi

**Eğitimler hakkında detaylı bilgi ve başvuru için:
<https://ibe.com.tr/tum-egitimler/>**

Postmodern Pazarlama

Prof. Dr.
Yavuz
Odabaşı

POSTMODERN PAZARLAMA

Artan iletişim ve ulaşım olanaklarıyla tercih imkânı artan tüketiciler artık çok daha seçici. Yeni dönemin tüketim ve tüketici dinamiklerini anlayabilmek, tüketim alışkanlıklarını analiz etmek ve pandemi sonrası dönemde pazarlama yaklaşımlarını geliştirecek zihniyete sahip olabilmek için bu eğitimi açtık. Hocamız: Prof. Yavuz Odabaşı. **Başlangıç tarihi: 30 Nisan Cuma**

İSTATİSTİK VE SPSS

Alanla ilgili geçmiş bilgi birikimi olmayanların, eğitim sonunda temel araştırma ve istatistik bilgisine sahip olmalarını ve SPSS üzerinden veri analizi yapabilmelerini sağlayacak şekilde tasarlanan program, aynı zamanda ileri düzey araştırmalar yürütmek ve/veya bu tarz araştırmaların sonuçlarını değerlendirmek isteyenlerin eksikliklerini gidermeyi ve mevcut bilgilerini pekiştirmeyi amaçlamaktadır. Misafir hocamız: Prof. Dr. Kemal Suher.

Başlangıç tarihi: 1 Mayıs Cumartesi

STK'lar İçin Stratejik Yönetim ve İletişim Yönetimi

Prof. Dr.
Ali Atif
Bir

OYUN TASARIMINDAN İŞ GELİŞTİRMEYE "GAMING"

Oyun sektörü hakkında yazılım dışında bilmeniz gereken her şeyi içerecek bu eğitimde sektörünün önde gelen isimleri ve akademisyen hocalarıyla 6 farklı alanda dersler yer alacak: Oyun Tasarımı; Oyuncu Deneyimi ve Oyunlaştırma; Oyun Tasarımı için Psikoloji; Oyun Endüstrisi ve İş Geliştirme; Oyun Gelir Modelleri; Oyun Çalışmalarına Giriş. **Başlangıç tarihi: 18 Mayıs Salı**

Oyun Tasarımından İş Geliştirmeye "Gaming"

Dr. Ertuğrul Süngü
Dr. Çakır Aker
Tansu Kendirli
Dr. Altuğ Işığan

SOSYAL MEDYADA İLETİŞİM VE TOPLULUK YÖNETİMİ

Bu eğitim dijital iletişim stratejisi ve doğru sosyal medya içerik üretimini öğretirken topluluk yönetiminin tüm detaylarına geniş çapta ve uygulamalı bir içerik sunuyor. Sosyal medyada etkili iletişim, etkileşim ve büyüme yakalamak için gerekli teorik ve pratik bilgiyi bu eğitimde bulacaksınız. Hocamız: Atıl Ünal.

Başlangıç tarihi: 18 Mayıs Salı

Sosyal Medyada İletişim ve Topluluk Yönetimi

Atıl Ünal

KİTAP KÖŞESİ

İletişim Teorileri

Werner J. Severin ile James W. Tankard, Jr. İletişim Teorileri kitabını 1979'da yazdılar. Kitap, Türkiye'de ilk defa 1994 yılında Anadolu Üniversitesi yayını olarak basıldı ve akademik dünyada çok ses getirdi. O döneme kadar Türkiye'de iletişim kuramları daha çok eleştirel kuram ağırlıklı anlatılıyordu ve kanıta dayalı kuram kitabı oldukça ilgi çekti. Severin ile Tankard, 2001 yılında internetin o yıllarda gelişmesiyle kitaba "siber iletişim teorileri" adlı bir bölüm ekleyerek kitabın 5. baskısını yayımladılar.

2020'nin başında kişisel kütüphanemde gezinirken kitabın 2001 yılındaki baskısına rastladım ve hızlı bir okuma yaptım. Bir kitap, tam 20 yıl sonra, dijital dönüşüme rağmen siber iletişim bölümü dahil yaşadığımız iletişim dünyasını anlamamıza yarayan

kuramları ve modelleri bu kadar net ve öğretici anlatabilirdi. Düşünün, yazarlar 2001 yılında internet bağımlılığında söz ediyorlar! 17. Bölüm'e vardığınızda CD-ROM'dan söz edildiğini gördüğünüzde biraz gülümseyebilirsiniz ama CD-ROM'un bir kayıt aracı olduğunu "talep üzerine izleme-dinleme" davranışıyla yani Netflix ve Spotify gibi platformlarla bağlantısını kurduğunuzda kitaptaki bilgilerin neden zamansız olduğunu bir kez daha anlıyorsunuz. Yine aynı bölümde sanal gerçeklikten, sanal topluluklardan ve interaktiviteden söz ediliyor ve ifadeler bugün yazılıp çizilenlerden çok da farklı değil. İşte o an dedim ki, "Bu kitabı mutlaka yeniden çevirip basmalıyız!" ve şimdi çeviri elinizde.

-Prof. Dr. Ali Atıf Bir

Yazar: Werner J. Severin - Çevirmen: Kevser Zeynep Meral, Prof. Dr. Ali Atıf Bir - Yayınevi: The Kitap Yayınları

ANLIK NORMAL MÜZİK

John Lennon - Imagine

ANLIK

NORMAL
DİJİTAL DERGİ

Normal bir dijital dergi

Normal olan, boş kalınca bir şeyler okumak
Bazı anlarda da en önemli ihtiyaç doğru bilgiyi okumak
Okumak normal ama, sıradan olmamalı
Anlık ortaya çıkan bilgi ihtiyacını normal bir şekilde karşılamak istedik
Bilgi vermek dışında tek derdimiz var, normal olmak, normalleşebilmek.
Sıradanlaşan anormallikleri anlatabilmek.
Normal derken ne kastettiğimizi aşağıda kısaca özetlemeye çalıştık ancak,
daha da kısası, ideolojik körlük barındırmayan demek yeterli.
Bu anlık bu kadar...

NEDEN ANLIK?

Şu anda neye ihtiyaç varsa ona cevap verdiği/vereceği için...
Anın ihtiyacı olan bilgileri içerdiği için...
O anlık ruh halimizin yansıması...
veya o anlık tepkimiz...

NEDEN NORMAL?

Normal olanın, olması gerekenin eksikliğini çektüğümüz için...
Popüler olan normal olandan uzaklaştığı için...
Popüler olana dair konuşulanlar normal olmaktan çıktığı için...
Moda, trend kelimelerinin tarif ettiği şeyler normallikten çok uzaklaştığı için...
Sıradanlaşan anormallikleri fark etmek gerektiği için...
Marjinallik normal sanılmaya başladığı için...
Normal olanlar, kendini marjinal sanmaya başladığı için...
Normal olanlar sesini kesip konuşmadığı için...
Marjinaller konuşup normalleştiği için...
Anormalin normalleşmesini anlatabilmek için...
Anormalliğin sıradanlaşması normal olmadığı için...
İdeolojik körleri okumaktan sıkıldığımız için...

Sahibi

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni
Hilmi Atıl Ünal

Görsel Tasarım:
Serkan Korkmaz / Lagalugacılar

Dijital Altyapı ve Uygulama:
Lagalugacılar
www.lagalugacilar.com

İletişim Adresi

Kısıklı Mahallesi, Alemdağ Caddesi,
No:60 F Blok, Daire 7
Üsküdar / İstanbul

Tel: +90 0216 521 60 11
Email: info@normaldergi.com

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi
Ticaret Sicil No: 930524
Vergi Dairesi: Ümraniye VD.
Vergi No: 0012081908
Mersis No: 0001208190800001